

Majandustehingu põhine aruandlus

Infopäev 17.02.2020

Valdek Järvpõld

Lühitutvustus

- Tartu Ülikooli majandusteaduskond, majandusküberneetika
- Alates 1988 majandustarkvara projektijuht
- Alates 1997 Eesti Raamatupidajate Kogu nõukoja liige
- Alates 2016 Europe XBRL SBR tööühma liige

Millest tuleb juttu

- Milleks muudatused vajalikud?
- Majandustehingute standardiseerimine
- Majandustehingu põhine aruandlus
- Miks just XBRL GL?
- Mille poolest erinevad XBRL ja XBRL GL?
- XBRL suunad Euroopas ja kogu maailmas

Peamised väljakutsed:

- Miks on vaja nii palju aruandeid esitada
- Miks peab samu andmeid esitama mitu korda erinevatele ametkondadele
- Milleks neid andmeid kasutatakse
- Miks kõik aruanded erinevad
- Miks muudetakse aruandeid viimasel minutil

• Majandustehingute standardiseerimine

- Taksonoomia
- Andmed vahetult majandustarkvarast
 - Grupeeritud info vajalike dimensioonide lõikes
 - Dimensioonid alati etteulatuvalt teada
- Andmekaitseseaduse muudatus
- Tarkvarade vaheline andmevahetus

Majandustehingu põhine aruandlus

- Asutus esitab majandustarkvarast koond majandustehingud
- Vajalik taksonoomia eelolevaks aruande perioodiks imporditav
- Ametkonnad koostavad saadud info põhjal vajalikud aruanded
- Kogu info on standardiseeritud ja masintöödeldav

Konkreetne eelis

- Iga uus info nõudis uut aruannet, iga täiendus aruande muutmist.
- Uue skeemiga on aruande üldine ülesehitus paigas ning muutuvad klassifikaatorite valikud, äärmisel juhul lisandub uus klassifikaator, mis ei muuda ülesehitust.

Miks just XBRL GL?

- XBRL GL on info edastamise struktureeritud vorming, mis on XMLi põhine ning sobib äri- ja finantsinfo kiiremaks, tõhusamaks ja väiksemate kuludega edastamiseks, töötlemiseks ja analüüsimiseks
- Esialgu on lahendatud palga ja tööjõukulude ning maksude infovajadus. Sama struktuuriga on aga võimalik edastada ka kogu EKOMAR ja muud maksuaruanded.

Palga ja tööjõu statistika ning maksude infoblokid

Kasutades XBRL GL võimalusi on koostatud **4 erinevat infoblokki**: Iga infoblokk on XBRL GL sõnumis omaette päis `<gl-cor:entryHeader>`

- *Aruandlus3 tekkepõhised tööjõukulud koos tundidega*
- *Aruandlus3 tööjõumaksud (TSD lisa1 ja lisa2)*
- *Aruandlus3 töötajate registri (TÖR) andmed*
- *Aruandlus3 täiendav statistiline info*

Tekkepõhised tööjõukulud

- Antud infoblokis edastatakse kogu tekkepõhine tööjõukulude infovajadus SA-le. Vajaliku info edastuse detailsuse määrab SA. Vastav infoblokk kuulub majandusliku sisu poolest tööjõukulude alla, seega on tegemist kontogrupiga *gl-cor:accountMainID contextRef="now">WageAndSalaryExpense </gl-cor:accountMainID>*
- Kus *WageAndSalaryExpense* on täna Eestis kehtiva taksonoomia palgakulu element.

Tekkepõhised tööjõukulud

- Iga üksik detail *gl-cor:entryDetail*> sisaldab ühte arvulist näitajat. Igal detailil võib olla palju erinevaid dimensioone ehk klassifikaatoreid *<gl-cor:accountSub>*
Vajalikud klassifikaatorid ja nende võimalikud väärtused kehtestab SA.

Dimensioonide näide

- `gl-cor:accountSub >Eritasu öötöö eest<`
`gl-cor:accountSubID >A11004<`
`gl-cor:accountSubType >TKL2017ap<`
- `</gl-cor:accountSub >Kokk<`
`gl-cor:accountSubID >51200001<`
`gl-cor:accountSubType >AK2008ap<`
- `gl-cor:accountSub >Saue linn<`
`gl-cor:accountSubID >OV00000728<`
`gl-cor:accountSubType >EE ADS<`

Kassapõhised tööjõumaksud

- Antud infoblokis edastatakse kassapõhised maksustatavad väljamaksud ja nendega kaasnevad maksud.
- Iga väljamaksu liigi maksustatav summa on omaette detail ja klassifikaatorid kirjeldavad vajalikku infot. Vastava infoblokki klassifikaatoreid haldab ja kehtestab MTA.

Töötajate registri andmed (TÖR)

- Antud infoblokk on eraldi päise all, kuna erineb klassikalisest majandustehingust ning info edastamine vajadus on pidev, mitte kord kuus. Siin edastatakse töösuhte alguse, peatamise ja lõpetamise info. Vajalikke klassifikaatoreid haldab MTA

Täiendav statistiline info

- Siin kajastatakse muud täiendavat infot, mida on vajalik koguda ning mis ei ole seotud otseselt palgakulu ega maksudega. Näitena 'Vabade töökohtade arv'. Vajalikke küsimusi haldab SA

Mille poolest erinevad XBRL ja XBRL GL?

- XBRL – eXtensible Business Reporting Language, äri- ja finantsinfo edastamise platvorm
- XBRL GL – eXtensible Business Reporting Language Global Ledger, majandustehingu kirjeldamise standard

XBRL suunad Euroopas ja kogu maailmas

- XBRL Europe SBR töögrupp
- Euroopa riikide aruandluse uuring
- XBRL päevad 2020 Milanos tõestasid, et kogu maailmas tegeletakse väga aktiivselt nii majandusaruannete kui ka -tehingute standardiseerimisega, mis lisaks ühe riigi sisesele kooskõlastusele võimaldaks ka rahvusvahelist aruandluse ühtlustamist